

CHỈ THỊ

**Về việc tăng cường công tác phòng, chống
bệnh khảm lá virus hại sắn trên địa bàn tỉnh Kon Tum**

Bệnh khảm lá virus hại sắn (mì) có tên khoa học là Sri Lanka Cassava Mosaic Virus, lan truyền qua môi giới truyền bệnh là bọ phấn trắng (*Bemisia tabaci*) và qua hom giống nên khả năng lây lan rất nhanh, gây hại nghiêm trọng các vùng trồng sắn ở Việt Nam. Tháng 6 năm 2017, bệnh khảm lá sắn lần đầu tiên xuất hiện và gây hại ở tỉnh Tây Ninh, đến nay bệnh đã lan rộng, gây hại trên 90% diện tích trồng sắn ở Tây Ninh và đang lan ra các tỉnh Bình Dương, Bà Rịa - Vũng Tàu, Đồng Nai, Đắk Lắk, Bình Phước, Ninh Thuận, Bình Thuận, Long An, TP Hồ Chí Minh, Gia Lai.

Hiện nay trên địa bàn tỉnh Kon Tum, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã phối hợp với Trung tâm Bảo vệ thực vật Miền trung kiểm tra, phát hiện khoảng 60 ha sắn bị nhiễm bệnh khảm lá virus tại diện tích đất ven lô cao su dọc hai bên đường biên giới Việt Nam và Campuchia thuộc địa bàn xã Ia Dal, huyện Ia H'Drai; giống sắn bị nhiễm bệnh KM419 và KM 98-5, cây sắn đang giai đoạn tích lũy bột, chuẩn bị thu hoạch, tỷ lệ bệnh trung bình 60%.

Để chủ động phòng chống bệnh khảm lá sắn nhằm hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại cho sản xuất sắn trên địa bàn toàn tỉnh, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum yêu cầu Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố tiếp tục triển khai thực hiện ý kiến chỉ đạo của Ủy ban nhân dân tỉnh tại Công văn số 2030/VP-NNTN ngày 28 tháng 8 năm 2018 về việc triển khai Chỉ thị số 5957/CT-BNN-BVTV ngày 06 tháng 8 năm 2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Công văn số 3214/UBND-NNTN ngày 16 tháng 11 năm 2018 về việc phòng, chống bệnh khảm lá trên cây sắn; đồng thời tập trung thực hiện các nội dung sau:

1. Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố:

a) Đối với những huyện đã phát hiện bệnh khảm lá sắn

- Thành lập, kiện toàn và duy trì hoạt động của Ban chỉ đạo phòng chống bệnh khảm lá sắn ở các cấp (thành phần Ban chỉ đạo gồm Chủ tịch hoặc Phó chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện; Chủ tịch hoặc Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân các xã; Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật; các phòng, ban có liên quan);

- Chỉ đạo Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (Phòng Kinh tế thành phố), Ủy ban nhân dân cấp xã và các cơ quan, tổ chức liên quan nghiêm

túc áp dụng các biện pháp phòng chống bệnh khảm lá sắn, theo hướng dẫn trong quy trình kỹ thuật phòng trừ bệnh khảm lá sắn Cục Bảo vệ thực vật đã ban hành, trong đó chú trọng chỉ đạo cấm việc vận chuyển hom giống sắn ra khỏi vùng dịch hoặc sang địa phương khác.

- Thông tin tuyên truyền, hướng dẫn nông dân, người sản xuất không trồng các giống sắn đã xác định nhiễm bệnh nặng, trong đó nghiêm cấm mua bán, trồng giống sắn HLS11; tích cực tổ chức phòng trừ bộ phận trắng là môi giới truyền bệnh.

- Khuyến cáo các tổ chức, cá nhân trồng sắn chuyển cây trồng khác hoặc không trồng sắn ít nhất 01 vụ để cắt nguồn bệnh.

b) Đối với các huyện chưa phát hiện bệnh khảm lá sắn

- Chỉ đạo Ủy ban nhân dân các xã, phường, thị trấn tiến hành rà soát kỹ các diện tích trồng sắn để kịp thời phát hiện, tiêu hủy nguồn bệnh; ngăn chặn triệt để việc sử dụng cây sắn đã nhiễm bệnh làm giống; tăng cường kiểm soát không để tổ chức, cá nhân vận chuyển giống từ các vùng đang có dịch bệnh về địa phương.

- Chỉ đạo Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các huyện, Phòng Kinh tế thành phố và các cơ quan chuyên môn tăng cường rà soát, thống kê diện tích sắn nhiễm bệnh khảm lá. Hướng dẫn nông dân thực hiện nghiêm túc các biện pháp phòng trừ bệnh theo Quy trình kỹ thuật của Cục Bảo vệ thực vật đã ban hành. Tăng cường công tác thông tin tuyên truyền về tác hại của bệnh và các biện pháp phòng chống cho người trồng sắn.

c) Chỉ đạo, hướng dẫn nông dân trồng giống sạch bệnh và phòng trừ bộ phận trắng ngay từ đầu vụ. Cụ thể như sau:

- Chọn giống sắn để trồng:

+ Tuyệt đối không trồng các giống nhiễm bệnh nặng như HLS11, KM419;

+ Giống tự đẻ: Từng lô giống sắn Nhân dân đã tự đẻ giống phải tự xác minh lại nguồn gốc, nếu lô giống đó được thu hoạch trên ruộng sắn không bị bệnh, hoặc bị bệnh rải rác một số cây mới sử dụng để trồng. Trong quá trình chặt hom loại bỏ ngay những cây đã mọc mầm, ra lá có triệu chứng bị khảm, kể cả bị rất nhẹ.

+ Mua giống: Không mua giống HLS11 và giống KM419; kiểm tra nguồn gốc giống và người bán; không mua giống từ các địa phương đã có bệnh (theo thông tin Cục Bảo vệ thực vật cung cấp cho Ủy ban nhân dân tỉnh và Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn); kiểm tra trực tiếp lô giống, không mua và báo cáo chính quyền địa phương nếu có triệu chứng bệnh (quan sát ở những cây có mầm, lá); yêu cầu người bán cam kết, bảo hành giống không nhiễm bệnh để đảm bảo quyền lợi.

- Sau khi trồng:

+ Giai đoạn hom này mầm - ra lá phải thường xuyên kiểm tra ruộng sản, nhổ tiêu hủy những hom sản có biểu hiện bệnh khảm lá (đây là nguồn bệnh lây lan sang cây khác thông qua môi giới truyền bệnh là bọ phấn trắng);

+ Kiểm soát môi giới truyền bệnh: Trong giai đoạn hom sản này mầm đến phát triển thân lá thường xuyên kiểm tra ruộng sản, sử dụng bẫy dính vàng để phát hiện bọ phấn trắng, phun trừ ngay khi bọ phấn trắng xuất hiện bằng các thuốc Bảo vệ thực vật đã được Cục Bảo vệ thực vật hướng dẫn trong công văn số 2874/BVTV- QLT ngày 26 tháng 10 năm 2018 về việc sử dụng thuốc phòng trừ bọ phấn trắng trên cây sản (*gửi kèm*).

- Tiêu hủy nguồn bệnh: Thường xuyên kiểm tra ruộng sản, nếu phát hiện cây sản có biểu hiện bệnh lập tức nhổ, thu gom tiêu hủy (chôn sâu, đốt hoặc băm nát đảm bảo không để nảy mầm).

- Tự để giống (cuối vụ): Cuối vụ kiểm tra toàn bộ ruộng sản, loại bỏ tất cả các cây sản có triệu chứng bệnh khảm lá sản còn sót lại (tiêu hủy toàn bộ các thân cành có trên cây đó, kể cả thân cành không biểu hiện triệu chứng bệnh) rồi mới thu hoạch để giống. Nếu ruộng bị bệnh trên 50% số cây/ruộng thì ruộng đó phải tiêu hủy toàn bộ; tuyệt đối không sử dụng, bán hoặc cho người khác làm giống.

2. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn có trách nhiệm chỉ đạo:

a) Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật

- Tham mưu thành lập, kiện toàn và duy trì hoạt động của Ban chỉ đạo phòng chống bệnh khảm lá sản ở cấp tỉnh;

- Tăng cường công tác điều tra, phát hiện sớm bọ phấn trắng, bệnh khảm lá virus hại sản; chủ động áp dụng các biện pháp phòng trừ kịp thời; hướng dẫn nông dân phòng trừ bọ phấn, tiêu hủy nguồn bệnh kịp thời;

- Theo dõi tình hình sản xuất sản ở các địa phương để phối hợp chỉ đạo về giống, thời vụ và các biện pháp kỹ thuật canh tác phòng chống bệnh khảm lá virus hại sản;

- Kiểm tra, đôn đốc các địa phương thực hiện các biện pháp phòng trừ bệnh; tổng hợp và báo cáo tình hình dịch bệnh, công tác phòng chống về Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn;

- Xây dựng các mô hình quản lý bệnh bằng nguồn giống sạch bệnh để các địa phương áp dụng;

- Thực hiện tốt công tác hiểm dịch nội địa để ngăn chặn, xử lý các trường hợp vận chuyển mua bán giống sản từ các vùng bị bệnh về tỉnh Kon Tum.

b) Trung tâm Khuyến nông tỉnh

- Tuyên truyền, tập huấn, hướng dẫn tới nông dân trồng sản về các biện pháp phòng trừ bọ phấn trắng, bệnh khảm lá sản;

- Thực hiện xây dựng các mô hình sản sạch bệnh, năng suất cao để có

nguồn cây giống sạch bệnh cung cấp cho nông dân trồng sản trong các năm sau;

- Tổ chức in ấn sổ tay, tờ rơi, poster, thông tin tuyên truyền phòng trừ bộ phận trắng và bệnh khảm lá sắn,

3. Sở Thông tin và Truyền thông, Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Báo Kon Tum chủ động phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thường xuyên cập nhật, đưa tin kịp thời về tình hình dịch bệnh, công tác phòng chống bệnh khảm lá virus hại sắn để người dân, tổ chức, cá nhân biết, chủ động phòng bệnh, giảm thiểu thiệt hại.

Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố, Sở nông nghiệp và Phát triển nông thôn và các đơn vị liên quan triển khai thực hiện; thường xuyên báo cáo kết quả và những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện về Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum để kịp thời xử lý./.

Nơi nhận:

- Bộ NN&PTNT (để báo cáo);
- TT Tỉnh ủy (b/c);
- TT HĐND tỉnh (b/c);
- UBND các huyện, thành phố;
- Sở NN&PTNT (t/h);
- Chi cục TT và BVTV (t/h);
- Trung tâm Khuyến nông(t/h);
- UBND các huyện, thành phố;
- Công thông tin điện tử;
- Báo Kon Tum, Đài PTTH;
- CVP, Các PVP VPUBND tỉnh;
- Lưu: VT, NNKT.

u

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Hữu Tháp